

מפגש רשת השותפות והשותפים מס' 5

29 בפברואר 2024

מטרות המפגש:

- קידום משותף של מהלך לשינוי התודעה הציבורית סביב אלימות בזוגיות ברוח מדריך מודעות
- תוצר קבוצת מודעות יהפוך לכלי שימושי לשותפים/ות

במפגש השתתפו כ- 110 נציגי ונציגות ארגונים מכל המגזרים.

[לצפייה במצגת המפגש המלאה](#)

חלק א' - עדכונים מהיוזמה

עיקרי העדכונים -

- **רשת היוזמה** ביוזמה שותפים כ 170 שותפים/ות: ארגונים - ציבוריים, פרטיים וחברתיים, פורומים, חוקרות וחוקרים ונציגים מהקהילה מכל המגזרים ומכל חלקי החברה בישראל.
- **מטרות ויעדים משותפים** - היוזמה פועלת לאור **חזון, ייעוד, מטרות ויעדים (עברית/ערבית)** שהוגדרו במשותף ומכוונת לפעולה בתחום המניעה והאיתור המוקדם של אלימות בזוגיות. לאור מטרות אלו, הוגדרו חמישה תחומי פעולה אסטרטגיים הנמצאים בשלבים שונים של יישום.
- **מדידת היקפי תופעת האלימות בזוגיות** - מיזם משותף של "קווים אדומים" והוועדה הבין משרדית לטיפול באלימות במשפחה ובליווי הלמ"ס. באוגוסט 23 התחלנו באיסוף נתונים למדידת אמת ראשונה. המלחמה קטעה את איסוף הנתונים לפני סיומו. בימים אלו יצאנו לאיסוף נתונים חדש. נתונים צפויים עד סוף רבעון שני 2024.
- **קווים אדומים בתקופת המלחמה** - עדכון מפורט על העשייה המשותפת ביוזמה מאז פרוץ המלחמה הוצג לכלל שותפי/ות הרשת במפגשים פותחים בינואר 24. אפשר לראות את עיקרי הדברים [בסיכום המפגש](#) שהופץ לכלל הרשת.

דגשים לשנת העבודה 24

בעקבות שיחות רבות בחודשים האחרונים ודין בוועדת ההיגוי נבחרו 3 דגשים לשנת העבודה 24:

נושאים לקידום לפי פורומים/סקטורים

<p>קווים לשינוי</p> <p>בחירת נושא להשקעה לסבב מענקים שני</p>	<p>פורום חברה ערבית</p> <p>קידום מודעות למניעת אלימות קידום מניעה עם צעירים/ות</p>	<p>פורום חברה חרדית</p> <p>רבנים - מודעות וגיוס תמיכה צעירות/ים - הכנה לנישואין</p>	<p>פורום עסקים</p> <p>קידום מודעות במקום העבודה</p>
---	---	--	--

חומרים ותוצרים מהיוזמה לשימוש/ם

במצגת המפגש בשקף 11 ריכזנו קישורים לתוצרים וחומרים מהיוזמה לשימוש/ם. קישור ישיר לשקף הקישורים ראו [כאן](#).

חלק ב' - קידום מודעות והנעה לפעולה - יישום 1 - תחרות הכרזות

צמצום היקפי תופעת האלימות בזוגיות מחייב בשלבי הביניים לייצר שינוי בתפיסה הציבורית של תופעת האלימות בזוגיות. הצגנו את התהליך שנעשה עד כה ביוזמה, במפגשי קבוצת "מודעות והנעה לפעולה", במפגשי פורומים ומפגשי רשת. מטרתנו היא לשנות את המיסגור התפיסתי של התופעה.

מה זה מסגור?

מסגור הוגדר כדרך שבאמצעותה אמצעי התקשורת מארגנים ומעצבים בעיות/סוגיות ציבוריות עבור הציבור. **המסגור משקף נרטיב מסוים** ונקודת מבט מסוימת, והוא **מבוסס על סט של הנחות-מוצא** אודות קבוצות, נורמות, ותהליכים. המסגור עושה שימוש במונחים טעונים ובשפה סמלית, ואף מציג ייצוגים ויזואליים באופן מסוים. המסגור משפיע על אופן ההבנה של אנשים את המציאות (לטוב ולרע), ומסייע לגבש ולחזק עמדות כלפי הסוגייה הממוסגרת.

תהליך העבודה כלל 4 שלבים עד כה:

שלב א - אבחון

איפיון המיסגור הקיים על בסיס [סקר התפיסות](#), [קבוצות המיקוד](#), ניתוח משותף [של קמפיינים/מהלכי הסברה/כנסים](#) בנושא אלימות בזוגיות.

שלב ב - פיתוח

ניסוח מיסגור חדש ופיתוח [מדריך](#) שיקדם את השינוי.

שלב ג - תיקוף

תיקוף, דיוק ועדכון המדריך במפגשי פורומים וקבוצות עבודה ברשת.

שלב ד - יישומים ראשונים

ערכנו עד כה שלושה יישומים למדריך:

- קמפיין מלחמה משותף 'במיוחד עכשיו אסור להתעלם'
- תחרות הכרזות 'ליצור כדי לעצור'
- מחקר תקשורת

מדריך 'הסיפור החדש' - המדריך לתקשור מסרים שפותח ברשת קווים אדומים

מטרת המדריך לספק כלים להעברת מסרים ומידע במגוון מדיות, באופן שיסייע לציבור לשנות את התפיסה לגבי תופעת האלימות בזוגיות מהתפיסה הקיימת - שמגבילה את הבנת התופעה ומעכבת פעולה, לתפיסה רחבה ומניעה לפעולה.

[למדריך המלא באתר היוזמה](#); [לכלי מקוצר עימו עבדנו במפגש](#)

יישום 1 - תחרות הכרזות - 'ליצור כדי לעצור'

מטרות התחרות:

- גיוס עשייה של נשות ואנשי קריאייטיב בהיקף גדול - חשיפת התחום של מניעת אלימות בזוגיות לקהילה ויצירת תהודה רחבה.
 - יצירת כרזות ברוח המיסגור החדש והמלצות המדריך והצגתן לציבור.
- הנחיות הקריאייטיב לתחרות היו מבוססות על המדריך שנוצר ביוזמה.

דיון קבוצתי

בקבוצות ניתחנו את 40 הכרזות המובילות בתחרות, על פי הנחיות המדריך וענינו יחד על 3 שאלות:

- מה השינוי שהכי חשוב להטמיע, ולמה?

- מה השינוי שיהיה הכי מורכב ליישם, ולמה?
- מה השינוי שחשוב לי לעשות אצלי?

להלן עיקרי הדברים שעלו בדיונים

מה הכי חשוב להטמיע ולמה?

שני שינויים נתפסו כחשובים במיוחד להטמעה:

- **אלימות בזוגיות היא בעיה חברתית**, היא מושפעת מגורמים חברתיים ויש לה השלכות חברתיות, לפיכך יש גם אחריות חברתית לעשות בה שינוי.
- **לאלימות בזוגיות יש ביטויים רבים** – נאמר כי עדיין יש פער גדול מאד בתפיסת האלימות, שנתפסת כמעט רק כאלימות פיזית קשה. נאמר כי יש בתחום זה התקדמות מסויימת בשנים האחרונות וכי צריך לחזק את הקיים ולהמשיך ולעבוד על נושא זה. בהקשר זה צוין גם כי נדרש שינוי חקיקה שיבטא את ריבוי הפנים של תופעת האלימות.

בנוסף נאמר גם כי **הצגת המצב הרצוי** יכולה להוות חלק מהכלים לזיהוי אלימות, לצד חשיפה רחבה לכלל מופעי האלימות וזאת משני טעמים: זיהוי של אלימות יכול להתקיים גם באמצעות זיהוי החסר. כלומר, אם אין ביטחון אישי יש חשש לאלימות. בנוסף נאמר כי הנכחת המצב של ביטחון אישי בזוגיות יתרום למניעה ראשונית ולכלים לבניית זוגיות בריאה, ללא אלימות.

עוד עלתה החשיבות של **שותפות של גברים במניעה**, שצויינה גם כמטרה מורכבת ליישום, בשל זיהוי ארוך שנים של העיסוק בנושא עם ארגוני נשים וסדר יום של נשים.

מה השינוי שיהיה הכי מורכב ליישם?

הציבור צריך לדעת כיצד לפעול – בכל הקבוצות ציינו שינוי זה כחשוב מאד, אך גם כמורכב ביותר. ברור היה שמעורבות ציבורית רחבה ופעולה של "העומדים מהצד", חיונית לשינוי. לצד זאת עלו מגוון גורמים מעכבים – בהם אי הידיעה כיצד לפעול, העובדה שאין המלצה פשוטה וחד משמעית המתאימה לכל המקרים וכן החשש והפחד מפעולה. עלה צורך לייצר כלים משותפים והסברה משותפת בנושא זה.

מה השינוי שחשוב לי לעשות אצלי?

בשאלה זו עלו מגוון גדול של רעיונות לפעולה בהתאם לארגונים השונים, לקהלי היעד שלהם ולדרכי הפעולה שלהם. להלן מספר כיוונים שחזרו על עצמם:

- **שילוב הנושא בעשייה קיימת** - הטמעה של ידע על זוגיות בריאה, אלימות ומניעת אלימות בתוך הכשרות, השתלמויות ופעולות קיימות, שיש בהן רלבנטיות לנושא – הכשרות למורים, עו"ס, עובדי/ות מערכת הבריאות, מעגלי גברים, מרכזי צעירים, תנועות נוער, מוסדות דת ועוד.

- **הדרכה לקראת זוגיות ונישואין** – בחברות רבות בהן פועלים ארגונים שותפים ברשת ישנה הכנה לחיי זוגיות ונישואין. עיצוב תפיסה לגבי גבולות המותר בזוגיות בשלבים אלו יכול להיות בעל תרומה רבה למניעת התפתחות של אלימות.
- **קידום חקיקה המרחיבה את תפיסת האלימות** – לחקיקה יש השפעה על התפיסה הציבורית של תופעה. הרחבת החקיקה תשפיע גם על התפיסה הציבורית.
- **שינוי סוג העבודה וצורת הפנייה לגברים** – ארגונים העובדים עם גברים הדגישו נושא זה. נדרשת פנייה מגייסת לפעולה, כבר מגיל צעיר ונותנת כלים להימנע ממערכות יחסים שיש בהן אלימות. נציגות ארגוני נשים העלו אפשרויות של שותפות עם גברים לעיסוק בנושא כדי לקרב עוד קהלים.
- **יצירת ידע ומידע מסקרנים ומניעים לפעולה** – הפחתת רכיבי השיח המרחיקים את הציבור מעיסוק בנושא (כמו הדגשה בלעדית של אלימות קיצונית) והוספת רכיבים מניעים לפעולה של הציבור הרחב.
- **הנגשת מענים לבייסטנדרס** – פיתוח והפצה של כלים המסבירים לציבור כיצד לפעול כעומדים מהצד, הנגשת דוגמאות חיוביות ויצירת תחושת השפעה יכולים לעצב את התפיסה הציבורית לגבי האפשרות של כל אחד/ת להיות שחקן פעיל בנושא זה.

חלק ג' – סטוריטלינג לקידום מודעות והנעה לפעולה

לאחר הדיון הקבוצתי על יישום המדריך, נערכה הרצאה של מאיה קוסובר – מכאן 11, על סטוריטלינג ועל השימוש בכלי הסטוריטלינג בסדרת "[המגפה](#)" – שערכה על תופעת האלימות בזוגיות

חלק ד' – קידום מודעות והנעה לפעולה – יישום 1 – תחרות הכרזות

לתקשורת יש תפקיד קריטי בעיצוב התפיסה הציבורית של תופעת האלימות בזוגיות. התחושה ברשת הייתה כי הסיקור הקיים מעצב את המיסגור השגוי של התופעה. לפיכך יצאנו למחקר שיבדוק את אופן הסיקור של התופעה בתקשורת.

מטרות המחקר:

- איפיון הסיקור התקשורתי העכשווי של תופעת האלימות בזוגיות וניתוחו על פי המלצות מדריך 'הסיפור החדש', שפותח ביוזמת קווים אדומים.
- יצירת בסיס נתונים לשיח עם כתבים ועורכים כדי לקדם את השינוי הנדרש בסיקור התקשורתי.
- יצירת בייס ליין שיאפשר קביעת מדדי שינוי ומעקב אחר השינוי בפועל.

לממצאי המחקר המרכזיים, ראו [מצגת המפגש](#) (המחקר המלא יעלה בקרוב לאתר היוזמה).

דיון בקבוצות

לאור ממצאי המחקר ערכנו דיון בקבוצות סביב השאלה:

דבר אחד שהכי חשוב לדעתי שישתנה? ומה אני ו/או הארגון שלי נוכל לעשות כדי לקדם את השינוי?

להלן עיקרי הדברים שעלו בדיונים

שיח ישיר עם התקשורת

פנייה ישירה לא/נשי תקשורת – מיפוי אנשי ונשות תקשורת המסורים לנושא והיו מוכנים להשקיע בו ולהגיע אליהם באמצעות כנס / יום עיון / בפניות אישיות. לגייס אותם לעשות את השינוי באופן בו הם מסקרים את התופעה.

יצירת תכנים מותאמים - לייצר פניות יזומות לתקשורת עם הצעות לתכנים בנושא שיעניינו תקשורת ואינם רק תגובה למקרי רצח.

התעקשות עקבית על הפנייה לסיוע - ארגונים שיוזמים פניות לתקשורת בנושא יכולים להתעקש על כך שיופיע בכתבה מספר לפניה לסיוע.

הרחבה של העוסקים/ות בתחום בתקשורת - הודגש הצורך להגיע לכתבים/ות שאינם רק כתבי רווחה, אלא להרחיב את פרספקטיבת ההסתכלות על הנושא, כך גם לגבי מקום הפירסום, למשל, להציע פירסום מידע על הנושא במוסף כלכלה.

יצירת תוכן בערוצי תקשורת מגוונים – כולל סדרות, פודקאסטים ועוד. עוד הוצע להציע הטמעת תוכן בנושא בסדרות קיימות ורלבנטיות, כמו חתונמי למשל. ערוצים כאלו מאפשרים להביא את מרכבות הנושא באופן רחב ומעמיק.

תקשורת מגזרית – לא לדלג עליה. לעבוד איתה דרך גופים שיש להם יחסי אמון עם גופי תקשורת כאלו.

לייצר "נוהל" – איך מפנים בסוף כתבה בצורה נכונה, ולהפיץ לכתבים ולעורכים. להרחיב את הגורמים אליהם מפנים.

השפעות עקיפות על התקשורת

משפיענים – משפיעים על דעת הקהל אך גם על הסיקור התקשורתי. גיוס משפיענים/יות שמהתעניינות בתחום, ומוכנות לדבר על התופעה לאור המיסגור החדש יוכלו להיות סוכני שינו משמעותיים.

תגובות לידיעות בתקשורת – כל שותף/ה צורכים תקשורת במדינות שונות וברובן יש אפשרות להגיב. כולנו נוכל להגיב ולציין מה חסר או מוטה בסיקור.

תמריצים לכלי תקשורת – יצירת תמריצים לשינוי באמצעות פירסום השינויים שנעשים בכלי התקשורת ויצירת "תחרות" של הרשת בין כלי תקשורת על שיפור הסיקור בנושא.

עשייה ברשת השותפים שתקדם השפעה של הרשת על התקשורת

מאגר מגיבים/ות - יצירת מאגר של גורמים שיכולים להגיב לכתבות לנושא ממגוון נקודות מבט ולהנגיש לתקשורת, כדרך להדגים את היותה של הבעיה "הבעיה של כלנו".

יצירת מאגר מתעדכן של סיפורים - התקשורת מתעניינת בסיפורים אישיים. ארגונים העוסקים בתחום יכולים לספק לתקשורת סיפורים שאינם רק על המקרים הקיצוניים, סיפורים המציגים את הפעולה של ה bystanders, סיפורים על אלימות שאינה פיזית, סיפורים על סימנים מקדימים של אלימות וסיפורים של הצלחה ביציאה מהאלימות. מקרים אישיים של ידוענים שהיו מוכנים לשתף את הסיפור שלהם, יכולים להיות מעניינים במיוחד לתקשורת ולהרחיב את התפיסה של בעיית האלימות לכזו שאינה רק בעיה של אוכלוסיות שוליים. עוד הוצע לשלב בסיפורים אלו נתונים, שהתקשורת אוהבת.

הכשרה ולמידה משותפת של ארגונים העוסקים בתחום על האופן בו אפשר להגיש סיפורים לתקשורת שיספרו את הסיפור שנרצה לספר וגם יענו לצורך של התקשורת. נרצה לספר סיפור מורכב וחשוב שנפתח דרכים לספר אותו באופן פשוט ומותאם לתקשורת. עלה אף רעיון של יצירת גורם ייעודי שיקבל את הסיפורים והתכנים מארגונים שונים ויסייע להכין אותם לתקשורת באופן מותאם.

להציע סיפורים בהם הייתה הצלחה של טיפול הרשויות - כדי להגביר אמון במענים הקיימים.

שפת הדיווח - להשתמש במושג שליטה בשיח עם התקשורת ולא רק במונח אלימות.

ברשויות מקומיות - לחבר את דובר הרשות למרכז האלמ"ב המקומי - שיכיר את העשייה ויסייע לחבר לתקשורת.

ומה עוד?

רשתות חברתיות - בנוסף לתקשורת המסורתית חשוב לעשות מיפוי דומה לזה שעשינו על התקשורת גם ברשתות החברתיות ולייצר אסטרטגיה לשינוי השיח גם ברשתות.

סיכום ומה הלאה?

בסיום המפגש הציג יאיר וייס - מנהל הקריאייטיב של תחרות הכרזות - את הכרזות שבחרה ועדת השיפוט (שפעלה במשך המפגש) כחמשת הכרזות הזוכות, וחולקו תעודות לזוכות/ים שהגיעו למפגש. את הכרזות הזוכות אפשר לראות [במצגת המפגש ובאתר התחרות](#).

- רשת קווים אדומים התחדשה בדף [פייסבוק](#) ועמוד [אינסטגרם](#) חדשים, שישמשו אותנו לקידום המטרות המשותפות. מוזמנות/ים להיכנס, לעקוב ולהפיץ. את העבודה ברשתות תלווה קבוצה ייעודית לנושא, **אם יש בארגונכם/אנשי סושיאל שתרצו לצרף לקבוצה - אנא עדכנו אותנו**.
- להצטרפות לקבוצת [הוואטסאפ לעדכוני היוזמה](#) (קבוצה שקטה לעדכונים והזמנות למפגשים).

- מפגש היוועצות לקידום שינוי בתקשורת, לאור המחקר – יתקיים במרץ, **אם יש בארגונים/א/נשים העוסקים בנושא התקשורת ותרצו לצרף למפגש – כתבו לנו.**

תודה לכל חברי/ות הרשת על ההשתתפות המעורבת והמשפיעה

אנחנו פה לכל מחשבה ושאלה

צוות היוזמה.